

**Pani
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rudniku**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 6 września 2005 roku do 12 września 2005 roku kontrolę problemową gospodarki finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku za okres od 1 stycznia 2001 roku do dnia 12 września 2005 roku.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 października 2005 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

W wyniku kontroli ustalono, że najpoważniejsze nieprawidłowości występują w obszarach dotyczących rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalania składników wynagrodzeń należnych pracownikom Ośrodka.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

- *Zaniechanie prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 201 - „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” według poszczególnych kontrahentów, czym naruszono przepisy art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.).*

- Zaniechanie sporządzenia w latach 2001 - 2004 oraz w okresie od stycznia do lipca 2005 roku miesięcznych zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, a ponadto stwierdzono brak sporządzenia zestawień obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych na koniec każdego z wyżej wymienionych lat. Powyższym działaniem naruszono przepisy art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Stwierdzono również brak ustalenia w przepisach wewnętrznych, jakim jest Zakładowy Plan Kont, opisu określającego sposób i zakres ewidencjonowania poszczególnych zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej, a ponadto zaniechano zamieszczenia zapisu ustalającego obowiązek sporządzania nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawień obrotów i sald kont księgi głównej.

- Nieterminowe przekazywanie składek od wynagrodzeń pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czym naruszono przepisy art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami „płatnik składek będący jednostką budżetową, zakładem budżetowym i gospodarstwem pomocniczym, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca”. Brak dotrzymania terminu przekazywania składek stwierdzono w:
 - 2001 roku - za miesiące: lipiec, październik i grudzień,
 - 2002 roku - za miesiące: styczeń, luty, marzec i kwiecień,
 - 2003 roku - za miesiące: styczeń i grudzień.
 Skutkiem powyższej nieprawidłowości było zapłacenie odsetek w łącznej kwocie 45,48 zł.

- Bezpodstawne sporządzenie w dniu 31 grudnia 2004 r. dowodu PK – pozycja księgowa nr 210a, a następnie dokonanie na jego podstawie wyksięgowania z karty wydatków prowadzonej dla działu 852, rozdziału 85212, paragrafu 3110 łącznej kwoty 826,60 zł i zaksięgowanie wyżej wymienionej kwoty do tegoż działu i rozdziału z podziałem na następujące paragrafy klasyfikacji budżetowej:
 - § 4010 kwoty 129,64 zł,
 - § 4110 kwoty 377,84 zł,
 - § 4120 kwoty 8,97 zł,
 - § 4210 kwoty 218,42 zł,
 - § 4410 kwoty 91,73 zł.
 Powyższym działaniem doprowadzono do nieznajdującej pokrycia w dokumentach źródłowych zgodności pomiędzy planowanymi i wykonanymi wydatkami zakwalifikowanymi do działu 852, rozdziału 852, paragrafu 3110 klasyfikacji budżetowej, czym naruszono przepisy art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami na karcie wydatków prowadzonej do działu 852, rozdziału 85212, § 3110 z budżetu jednostki w 2004 roku wypłacono zasiłki w łącznej wysokości 212.533,00 zł gdy faktyczna ich wysokość wynosiła 213.359,60 zł. W sprawozdaniu Rb - 28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004 roku w dziale 852, rozdziale 85212, paragrafie 3110 klasyfikacji budżetowej wykazano następujące dane:
 - plan po zmianach 212.533 zł,
 - wykonanie 212.533 zł.

Różnica pomiędzy wydatkami zatwierdzonymi do wypłaty przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i faktycznie dokonany w dziale 852, rozdziale 85212,

§ 3110 klasyfikacji budżetowej a wydatkami wykazanymi na karcie wydatków oraz w sprawozdaniu Rb-28S za 2004 rok wynosiła 826,60 zł.

- Zaniechanie sporządzenia sprawozdania Rb - 32 z wykonania planów finansowych środków specjalnych jednostek budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 roku, czym naruszono przepisy § 4 ust.1 pkt 2 ppkt c rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.). Sprawozdania, o którym mowa powyżej nie sporządzono, pomimo iż z dokumentu źródłowego jakim był wyciąg bankowy Nr 6 z dnia 18 marca 2005 r. wynikał rozchód środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym środków specjalnych w łącznej kwocie 699,09 zł, który przeznaczono na:
 - przekazanie na konto Urzędu Gminy w Rudniku środków w kwocie 279,09 zł tytułem „przełanie dochodów własnych z tytułu usług opiekuńczych”,
 - przekazanie na konto Caritas Diecezji Gliwickiej środków w wysokości 420,00 zł tytułem „przełanie środków za odpłatne korzystanie z wypożyczonego sprzętu ortopedycznego”.

Przyczyną wyżej wymienionych nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez p. Eugenię Lach – zatrudnioną na stanowisku księgowej, a od dnia 1 sierpnia 2005 r. pełniącą obowiązki Głównego Księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, do której należało prowadzenie rachunkowości jednostki, w tym: prowadzenie analityki do kont zespołu 2 – „rozrachunki i rozszczenia”, odprowadzanie składek ubezpieczeniowych od plac, dekretowanie dowodów księgowych zgodnie z klasyfikacją budżetową oraz sporządzanie sprawozdań.

Odpowiedzialność z tytułu nadzoru ponosi p. Karina Lassak - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, do której obowiązków określonych w zakresie czynności, należała m.in. kontrola i nadzór nad prawidłową gospodarką finansową jednostki.

Wniosek nr 1

Zaprowadzić ewidencję analityczną do konta 201 - „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, stosownie do przepisów art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.). Ponadto, uzupełnić Zakładowy Plan Kont o opis określający sposób i zakres ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych na poszczególnych kontach księgi głównej oraz dokonać zapisu ustalającego obowiązek sporządzania zestawień obrotów i sald kont księgi głównej, mając na uwadze przepisy wyżej wymienionych aktów prawnych.

Wniosek nr 2

Dokonać wyksięgowania zapisów wynikających z dowodu PK z dnia 31 grudnia 2004 r. – pozycja księgowa nr 210a i po ustaleniu prawidłowego stanu wydatków zaklasyfikowanych do paragrafów 3110, 4010, 4110, 4120, 4210 4410 działu 852, rozdziału 852 klasyfikacji budżetowej, sporządzić korektę sprawozdania Rb - 28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2004 roku.

Wniosek nr 3

Sporządzić sprawozdanie Rb-32 z wykonania planów finansowych środków specjalnych jednostek budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2005 roku, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

- *Brak prowadzenia od dnia 1 stycznia 2003 r. obsługi kasowej jednostki w zakresie podejmowania gotówki z banku, dokonywania wypłat oraz sporządzania raportów kasowych, czym naruszono ustalenia wynikające z rozdz. VII § 10 Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku wprowadzonego Zarządzeniem Nr 1/2003 z dnia 10 lutego 2003 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przyczyną powyższego była decyzja p. Józefy Kowalczyk - Skarbnika Gminy Rudnik, która w protokole kontroli kasy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku z dnia 24 stycznia 2003 r. dokonała zapisu, iż „z dniem 1 stycznia 2003 r. obsługę kasową GOPS prowadzi się w Urzędzie Gminy przez kasjera Urzędu”. Skutkiem decyzji Skarbnika, jak również w wyniku braku podjęcia przez p. Karinę Lassak - Kierownika Ośrodka, działań mających na celu spełnienie wymogów Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie prowadzenia obsługi kasowej, był brak możliwości sprawowania przez Kierownika jednostki kontroli finansowej w tym zakresie, stosownie do art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).*

Wniosek nr 4

Ustalić zasady gospodarki kasowej obowiązujące w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudniku oraz powierzyć na piśmie pracownikowi jednostki obowiązki w zakresie prowadzenia obsługi kasowej Ośrodka, mając na uwadze przepisy art. 28a ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 1 z dnia 30 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 3, poz. 13).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń

- *Bezpodstawne przyznanie i wypłacenie pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudniku dodatków służbowych w wysokości 20 % wynagrodzenia zasadniczego, czym naruszono przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 61, poz. 798 z późn. zm.), które nie przewidywały takiego dodatku. Dodatku służbowego nie przewidywał również Regulamin Wynagradzania stanowiący załącznik Nr 1 do Uchwały Zarządu Gminy z dnia 14 lipca 2000 r. i uznany przez Kierownika Ośrodka za obowiązujący w jednostce na podstawie Zarządzenia Nr 1/2003 z dnia 10 lutego 2003 r. W okresie od stycznia 2001 r. do lipca 2005 r. nienależne dodatki służbowe w łącznej wysokości 26.360,73 zł wypłacono:*
 - *byłemu pracownikowi socjalnemu, który aktualnie jest Kierownikiem Ośrodka, i który otrzymał nienależny składnik wynagrodzenia w wysokościach:
w 2001 roku – 2.646,00 zł, w 2002 roku – 2.664,00 zł oraz w 2003 roku – 222,00 zł, co łącznie stanowiło kwotę 5.532,00 zł;*

- *pracownikowi socjalnemu, który otrzymał nienależny składnik wynagrodzenia w wysokościach:
w 2001 roku – 2.592,00 zł, w 2002 roku – 2.592,00 zł, w 2003 roku – 2.631,00 zł, w 2004 roku – 2.670,00 zł oraz w 2005 roku – 222,50 zł, co łącznie stanowiło kwotę 10.707,50 zł;*
- *pracownikowi socjalnemu, który otrzymał nienależny składnik wynagrodzenia w wysokościach:
w 2003 roku – 1.210,17 zł, w 2004 roku – 2.503,80 zł oraz w 2005 roku – 1.460,55 zł, co łącznie stanowiło kwotę 5.174,52 zł;*
- *aspirantowi pracy socjalnej, który otrzymał nienależny składnik wynagrodzenia w wysokościach:
w 2004 roku – 299,95 zł oraz w 2005 roku – 1.241,16 zł, co łącznie stanowiło kwotę 1.541,11 zł;*
- *księgowej, która otrzymała nienależny składnik wynagrodzenia w wysokościach:
w 2004 roku – 1.816,32 zł oraz w 2005 roku – 1.589,28 zł, co łącznie stanowiło kwotę 3.405,60 zł.*

Odpowiedzialność za przyznanie dodatków służbowych ponoszą p. Irena Steczkiewicz - były Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz p. Karina Lassak - powołana na stanowisko Kierownika Ośrodka od dnia 3 lutego 2003 roku jako osoby wykonujące czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Ośrodka.

Wniosek nr 5

Wystąpić o dobrowolny zwrot wypłaconych kwot dodatku służbowego:

- byłemu pracownikowi socjalnemu, w łącznej kwocie 5.532,00 zł,
- pracownikowi socjalnemu, w łącznej kwocie 10.707,50 zł,
- pracownikowi socjalnemu, w łącznej kwocie 5.174,52 zł,
- aspirantowi pracy socjalnej, w łącznej kwocie 1.541,11 zł,
- księgowej, w łącznej kwocie 3.405,60 zł,

a w przypadku braku dobrowolnych wpłat wyegzekwować powyższe kwoty od osób, które ponoszą odpowiedzialność za przyznanie dodatku służbowego, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Powyższe nieprawidłowości świadczyć mogą o niedostatecznym przygotowaniu merytorycznym pracownika pełniącego obowiązki Głównego Księgowego jednostki. W związku z tym należy rozważyć możliwość zapewnienia pracownikowi stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, celem skutecznego wykonywania powierzonych mu obowiązków, mając na uwadze standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie nr 1 z dnia 30 stycznia 2003 roku (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 3, poz. 13). Ponadto należy wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku wyżej wymienionego pracownika, odpowiedzialnego za powstanie powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.